Metsäkeskus

17.3.2026

Metsäkeskus

Metsätalouden tukikokeilu – tulosperusteiset tuet ja ympäristöllinen tarjouskilpailu

Rahoitus- ja tarkastuspäällikkö
Jarkko Partanen

17.3.2026

Metsäkeskus

Kokeilu osana metsätalouden kannustejärjestelmää

- Pääministeri **Petteri Orpon** hallitusohjelmassa nostetaan esille tarve kehittää uusia rahoitusmalleja
  - markkinaehtoisten ja kustannustehokkaiden ratkaisujen selvittäminen ja ympäristöllisten tarjouskilpailujen hyödyntäminen
- Kokeilun tavoitteena on testata uusia tapoja edistää kestävää metsätaloutta ja tukea kannustejärjestelmän kehittämistä
- Kokeilussa kaksi uutta elementtiä
  - maanomistajien kannustaminen luonnon monimuotoisuutta vahvistaviin toimiin uusilla tuilla ja
  - ympäristöllisten tarjouskilpailujen kokeilu tukien haussa
- Kokeilu alkaa vaiheittain 1.7.2026 alkaen ja jatkuu vuoden 2029 loppuun

Metsäkeskus

Tukikokeilun työlajit ja rahoitus

Metsäkeskus

Tukikokeilun työlajit ja alueet

- suon ennallistaminen - valtakunnallinen
- lehdon luonnonhoito - valtakunnallinen
- suojavyöhykkeen jättäminen - Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Varsinais-Suomen maakunnat
- keskimääräistä suuremman lehtipuuosuuden jättäminen taimikon ja nuoren metsän hoitotyössä - valtakunnallinen

Metsäkeskus

Ympäristöllinen tarjouskilpailu

Metsäkeskus

Hankehaku yhdistettynä tarjouskilpailuun 1/3

- lehdon luonnonhoidon tukea, suon ennallistamisen ja suojavyöhykkeen jättämisen haetaan tarjouskilpailumenettelyn kautta
  - Lehdon hoidossa ja suojavyöhykkeen jättämisessä yksivaiheinen tarjouskilpailu
  - Suon ennallistamisessa kaksivaiheinen tarjouskilpailu
    - Tavoitteena pienentää hakemuksen tekijän kustannusriskiä, jos hanketta ei hyväksytä
- Työlajikohtaisia hankehakuja voi olla enintään kaksi vuodessa
  - Eri työlajien hankehaut voidaan järjestää yhtä aikaa tai eri ajankohtina

Metsäkeskus

Hankehaku yhdistettynä tarjouskilpailuun 2/3

- Tuenhakija osallistuu tarjouskilpailuun jättämällä hakemuksen, jossa on ilmoitettu
  - Tuen myöntämiseen vaadittavat yleiset tiedot
  - Hakemuksen pisteyttämiseen tarvittavat tiedot
    - Työlajikohtaiset valintaperusteet ja niiden tiedot
  - Haettavan tuen kokonaismäärä
    - toimenpiteen toteuttamisen jälkeen maksettava 80 % ja tuloksen toteamisen jälkeen maksettava 20 % yhteissumma
  - Toimenpidesuunnitelma, jossa kuvattu hankkeen toteuttamiseksi tehtävät toimenpiteet
    - Suon ennallistamisessa tarjouskilpailumenettelyn toisessa vaiheessa

Metsäkeskus

Hankehaku yhdistettynä tarjouskilpailuun 3/3

- Tarjouskilpailuun saapuneista hakemuksista voidaan hyväksyä 80 prosenttia tarjouskilpailukierroksella haettua tukien yhteissummaa vastaava hankkeiden määrä
  - esim.: lehtojen hoitoon saapuu 12 hakemusta, kunkin hakemuksen haettu tukimäärä on 1000 euroa, jolloin hakemusten yhteissumma on 12000 euroa
    - Hankkeita voidaan hyväksyä 9600 euroa vastaava määrä, eli 9 kpl
    - Hyväksyttävien hankkeiden valinta vertailuluvun perusteella
- Hyväksymättä jäävän hakemuksen voi jättää uudestaan seuraavaan avattavaan tarjouskilpailuun

Metsäkeskus

Lehdon hoito ja virtavesien varrelle jätettävät suojavyöhykkeet

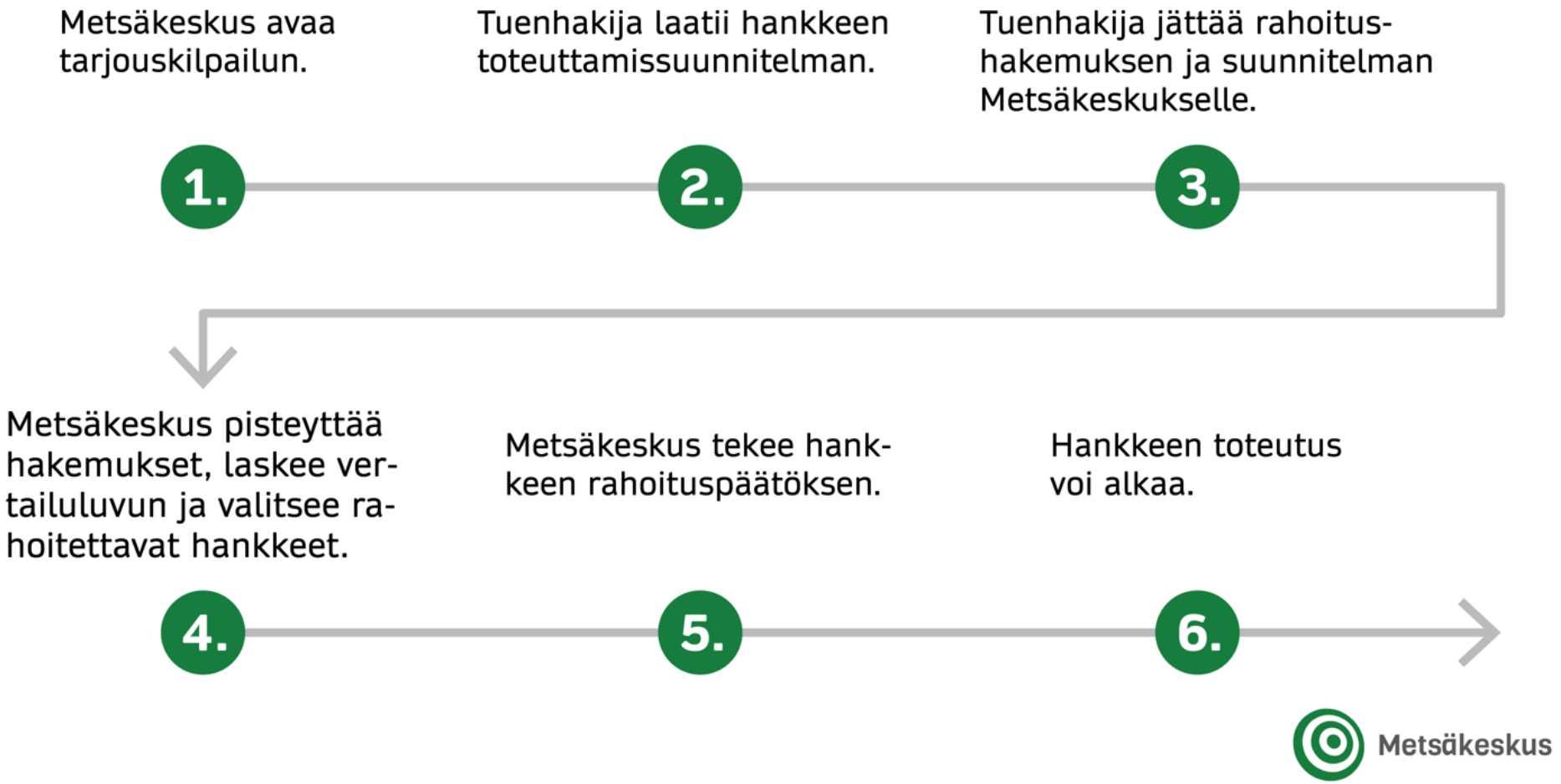

Metsäkeskus

Metsäkeskus

Suon ennallistaminen

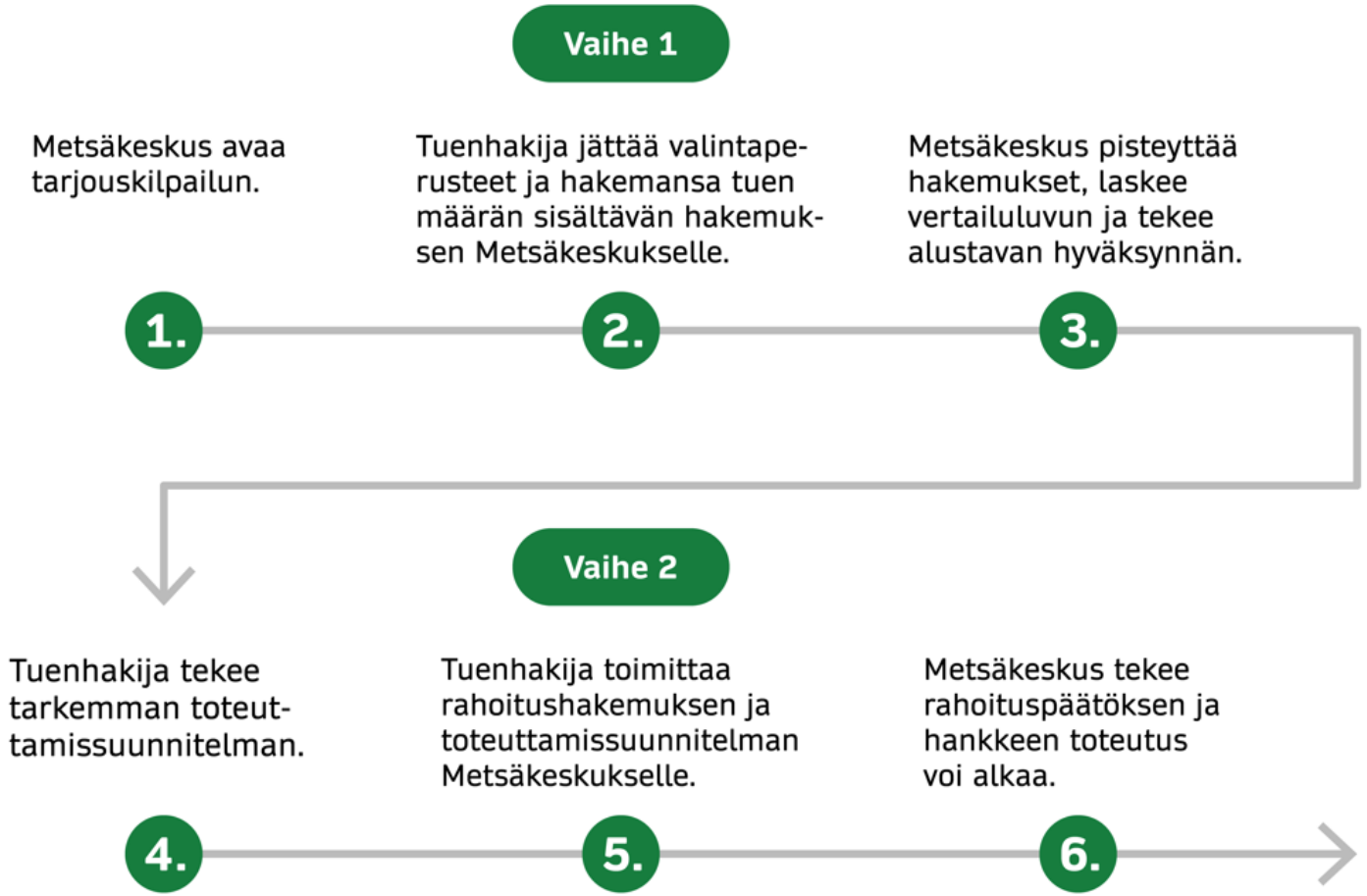

Huom. Toisessa vaiheessa vertailuluvun laskentaan vaikuttavat tekijät eivät voi muuttua.

Metsäkeskus

Metsäkeskus

Hankehakuun yhdistetyn tarjouskilpailun järjestäminen

- Hankehakua koskevia metka-lain säännöksiä sovelletaan tarjouskilpailumenettelyyn
- Metsäkeskus tiedottaa tarjouskilpailun avaamisesta
  - Aloitusaika ja lopetusaika
  - Haettavat työlajit
  - Työlajien haettavissa oleva tukimäärä
  - Hakemuksessa ilmoitettavat asiat
    - Käytettävät hakemuslomakkeet
  - Hankkeiden vertailussa ja valinnassa käytettävät menettelyt

Metsäkeskus

Tukea saavien hankkeiden vertailu ja valinta

Metsäkeskus

Hankkeiden vertailu ja valinta

- Koskee ympäristöllisen tarjouskilpailun kautta alkavia hankkeita
  - suojavyöhykkeen jättäminen, suon ennallistaminen ja lehdon luonnonhoito
- Tuenhakija ilmoittaa hakemuksella
  - säädöksissä määritettyjen valintaperusteiden arvot
  - Hakemansa tuen määrän
- Valintaperusteiden pisteiden ja tuen määrän perustella hankkeelle lasketaan vertailuluku
  - Vertailuluku = haettu tuen määrä / hankkeen saamat pisteet
- Toteutettavat hankkeet valitaan vertailuluvun perusteella
- Kaikkien toteutettavaksi valittavien hankkeiden täytettävä myös
  - Metka-tuen yleiset myöntämisperusteet
  - työlajeittaiset hyväksymisehdot esim. minimi pinta-ala

Metsäkeskus

Hankkeen hyväksyntään vaikuttavat

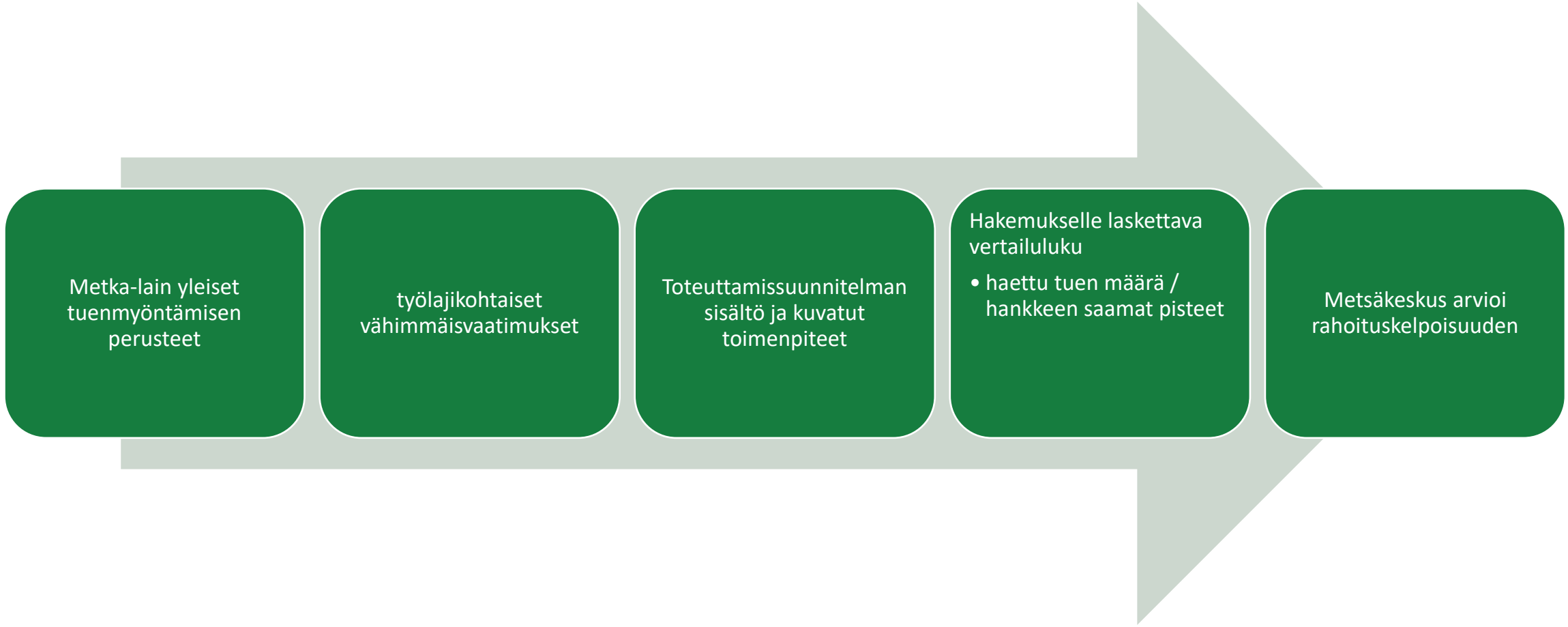

Metsäkeskus

Hankkeiden valintakriteerit esimerkkinä suon ennallistaminen

Metsäkeskus

Valintaperusteet ja pisteytys: esim. ennallistettava suo

Metsäkeskus

Ennallistettavan suon tukea koskevien hankkeiden valintaperusteet ja niiden pisteytys

Valintaperuste	Pisteet			
	1	2	3	4
Ennallistamistoimien vaikutusalueen osuus koko suon pinta-alasta (%)	< 25	25–50	51–75	> 75
Kytkeytyneisyys suojelualueeseen tai ojittamattomaan suoalueeseen	–	Ennallistettava alue rajautuu ojittamattomaan suoalueeseen tai suojelualueeseen	Ennallistettava alue rajautuu suojelualueella olevaan ojittamattomaan suoalueeseen	–
Ennallistamistoiminen vaikutusalueella olevan suon päätyypit: pisteitä painotetaan päätyyppien mukaisilla pinta-aloilla[2]	Räme ja neva	–	Korpi ja letto	–
Ennallistamiseen osallistuvien tilojen lukumäärä	≤ 3	4–10	> 10	–
Ennallistamisen vaikutusalueen pinta-alan osuus koko valuma-alueesta (%)	< 25	25–50	51–75	> 75
Lähteisyys, luhtaisuus ja lettoisuus	Ennallistamistoimien vaikutusalueella esiintyy lähteisyyttä, luhtaisuutta tai lettoisuutta	–	–	–

[2] Ennallistamistoimien vaikutusalueella olevan suon päätyyppien painotus lasketaan kaavalla: (räme hehtaarit x 1 + neva hehtaarit x 1 + korpi hehtaarit x 3 + letto hehtaarit x 3) / (räme hehtaarit + neva hehtaarit + korpi hehtaarit + letto hehtaarit).

Metsäkeskus

Suon ennallistamistuloksen pisteytys

Arviointiperuste	Pisteet		
	0	1	2
Vesien johtamisen onnistuminen aiotulta alueelta	Ei	Osittain	Kyllä
Tukittujen ojien vuotamattomuus	Tukituissa ojissa on oikovirtauksia	Tukituissa ojissa on vain vähäisiä oikovirtauksia, jotka eivät vaikuta merkittävästi suon ennallistumiseen	Tukituissa ojissa ei ole oikovirtauksia
Suokasvillisuuden elpyminen	Ei ollenkaan tai heikosti	Osittain	Hyvin

- Suon ennallistamisen tulos katsotaan saavutetuksi, jos hanke saa toteutuksesta vähintään kolme pistettä.

Metsäkeskus

Suon ennallistamisen tukihakemuksella ilmoitettavat tiedot

- Maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa mainittujen yleisten tietojen lisäksi

  1) arvio ennallistamistoimien vaikutusalueella esiintyvistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/1991 luonnon ennallistamisesta ja asetuksen (EU) 2022/869 muuttamisesta liitteessä 1 mainitusta luontotyypistä tai luontotyypeistä ja niiden tilasta;

  2) valokuvia kohteesta tai kuvaus kohteella esiintyvistä suolajeista;

  3) ennallistamistoimien vaikutusalueen sijainti ja pinta-ala;

  4) ennallistamistoimien vaikutusalueen osuus koko suon pinta-alasta;

  5) ennallistamistoimien vaikutusalueen kytkeytyneisyys suojelualueeseen tai ojittamattomaan suoalueeseen;

  6) ennallistamistoimien vaikutusalueella olevat suon päätyypit ja niiden pinta-alat;

  7) ennallistamiseen osallistuvien tilojen lukumäärä;

  8) ennallistamisen vaikutusalueen pinta-alan osuus koko valuma-alueesta ja

  9) selvitys lähteisyyden, luhtaisuuden tai lettoisuuden esiintymisestä ennallistamisen vaikutusalueella.

Metsäkeskus

Tuen määräytyminen ja maksaminen

Metsäkeskus

Tuen määrä ja maksaminen

- Maanomistaja määrittää oman haluamansa tukitason ja ilmoittaa sen hakemuksessa
  - Tukitason määrittämisessä huomioitava toimenpiteiden toteuttamisesta syntyvät kustannukset ja saavutettavasta tuloksesta haluamansa osuuden
- Hyväksytyn suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen maksetaan 80 % tuesta
  - Voidaan tehdä välimaksatuksia hankkeen toteutumisen mukaan
- Tuloksen toteamisen jälkeen maksetaan 20 % tuesta
  - Tuloksen toteamiseen säädöksissä omat kriteerit
  - Maanomistaja voi tehdä tuloksen varmistamiseen tähtääviä toimenpiteitä ennen toisen maksuerän hakemista
    - Tähän ei voida myöntää lisätukea, vaan mahdolliset työt sisältyvät alkuperäiseen tuen määrään
- Ensimmäistä osaa tuesta ei peritä takaisin, vaikka tuloksen toteamisen kriteerit eivät täyttyisikään

Metsäkeskus

Tuen maksaminen

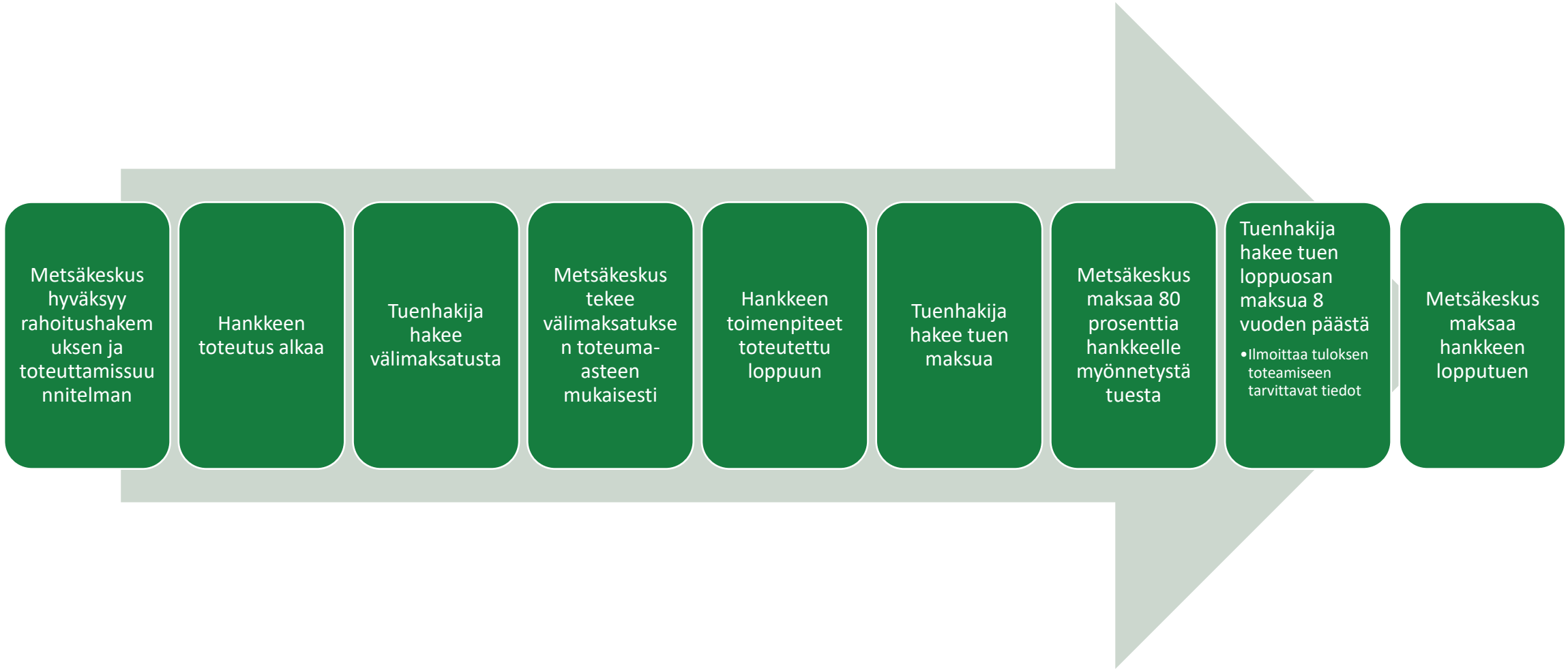

Metsäkeskus

Tuettujen hankkeiden valvonta

Metsäkeskus

Hankkeiden valvonta

- Maa- ja metsätalousministeriö antaa vuosittain Metka-lain tarkastusmääräyksen
  - Työlajikohtaiset tarkastusmäärät ja muut tarkastusten tekemiseen liittyvät määräykset
- Tukikokeilun hankkeiden tarkastaminen tarkastusmääräyksen mukaisesti
  - Otannan ja riskiarvioinnin perusteella
  - Ennen toteutusta tai toteutuksen jälkeen
  - Ennen toteutusta tukihakemuksessa annettujen tietojen oikeellisuus
  - Toteutuksen jälkeen hyväksytyn toimenpidesuunnitelman mukainen hankkeen toteutus

Metsäkeskus

Tukikokeilun aikataulu

Metsäkeskus

Kokeilun aikataulu

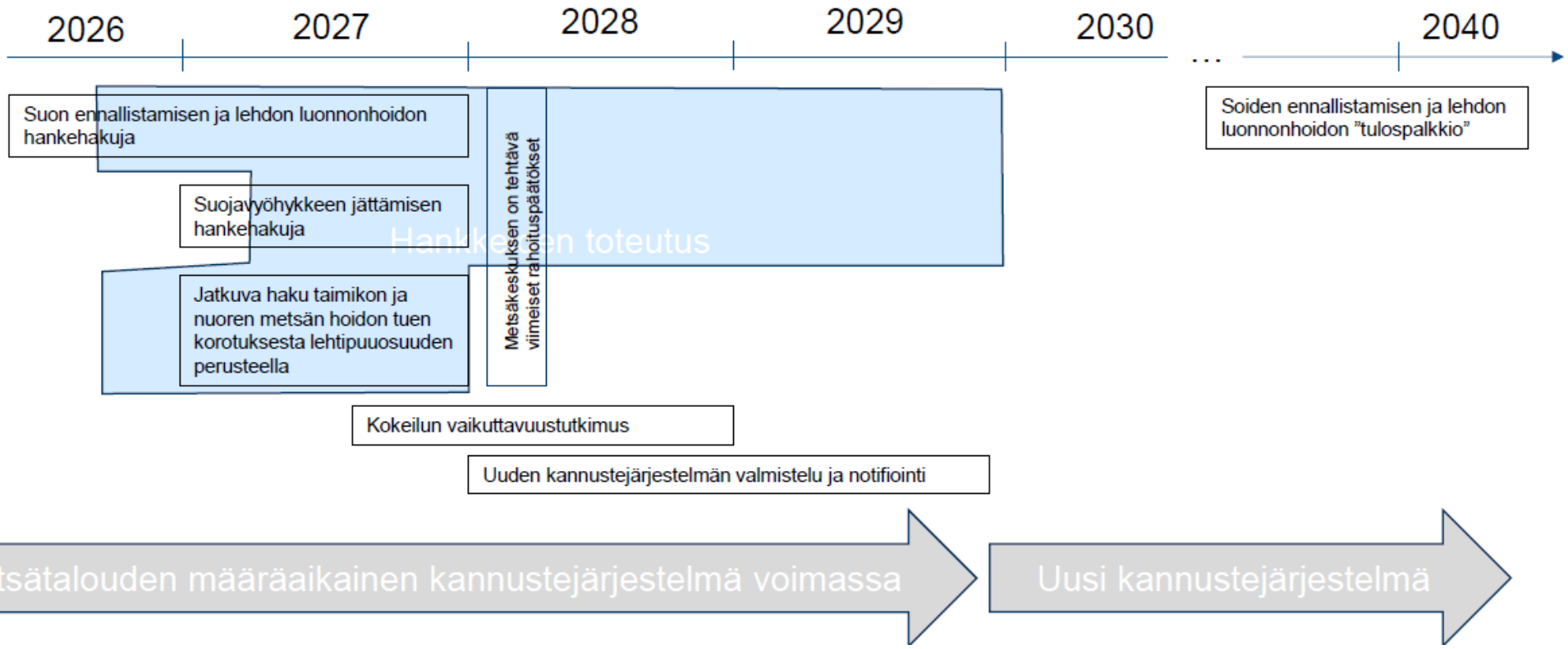

Metsäkeskus

Metsäkeskus – tutustu ja seuraa

Lue lisää meistä osoitteessa metsakeskus.fi.

Tutustu metsääsi ja hoida metsäasioitasi Metsään.fi-asiointipalvelussamme.

Tutustu koulutus- ja tapahtumatarjontaamme.

Tilaa Metsäkeskuksen uutiskirje ja saat ajankohtaisia vinkkejä muutaman kerran vuodessa.

Lue metsäaiheisia juttuja ja blogeja Metsään-asiakaslehdestämme.

Seuraa meitä Facebookissa, Linkedinissä, Instagramissa, Youtubessa ja Spotifyssa.

Metsäkeskus

Kiitos mielenkiinnosta!